

RESPONSIBILITY OF EVALUATION OF PROFESSIONS AND TEACHERS 'ACTIVITIES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

HA Khushvaqtoy

Vice-Rector for Science and Innovation of SamSU

S G Husenov

SamISI researcher

Annotation

This research work was funded by the World Bank's Academic Innovation Fund (AIF) and the Grant Assessment of Teachers in Higher Education Institutions of Uzbekistan (2019-2021) grant at Samarkand State University. focused on learning and evaluation.

ОТМда таълим хизматлари сифатини баҳолаш билан боғлиқ кўплаб адабиётларда асосан умумий хизматлар сифатини тадқиқ қилишган. Ушбу тадқиқотда айнан профессор-ўқитувчиларнинг дарс жараёни билан боғлиқ фаолияти яъни, профессор-ўқитувчиларнинг билим савияси ва маданияти, педагогик маҳорати, талабаларни қўллаб-қўвватлаши ва ниҳоят талабалар билимларини аниқ ва адолат билан баҳолашлари масалаларига алоҳида эътибор берилганлиги билан муҳим аҳамиятга эга.

Тадқиқот доирасида “Профессор-ўқитувчилар фаолиятини баҳолаш” номли 6 та латент омилдан ташкил топган (35 та индикатордан иборат) сўровнома ишлаб чиқилди ва 1000 дан ортиқ талаба-ёшларга онлайн шаклда тарқатилди. Сўровнома натижалар 489 респондентлари томонидан тўлиқ тўлдирилган маълумотларни SPSS ва MPlus дастурлари ёрдамида структурали тенгламаларни моделлаштириш (SEM) илмий метод асосида таҳлил қилинди. Таҳлил натижалари тадқиқотда илгари сурилган назарий 2 та концептуал модел ва унга хос гипотезаларни тасдиқлади.

Биринчи концептуал модел (SEM) натижалари шуни кўрсатдики, профессор-ўқитувчиларнинг дарс жараёни билан боғлиқ фаолиятини ифодаладиган латент омилнинг талабалар қониқиши ва уларнинг университетга бўлган садоқати ўртасида статистик

жиҳатдан кучли боғлиқлик мавжудлигини кўрсатди. Иккинчи концептуал моделнинг SEM натижалари кўрсатишича, профессор-ўқитувчиларнинг дарс жараёни билан боғлиқ фаолиятини баҳолашда энг муҳим латент омил бу – профессор-ўқитувчиларнинг билим савияси ва маданияти эканлигини исботланди.

Қизиғи шундаки, ушбу тадқиқот талабаларни ўзи таҳсил олган ОТМда садоқати унга дарс берган профессор-ўқитувчилар фаолиятдан қай даражада қониқишига боғлиқлиги энг муҳим кўрсаткич эканлигини намоён этди.